45ste jaar. — Nr 49. Dinsdag 26 April 1898.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

...drijft in te **Tongeren** bij M. ..., uitgever en eigenaar van dit blad.
De ...rijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.
De toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, Tongeren.**

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **8** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voorraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 26 APRIL 1898.

DE KAMER.

Zitting van 25 April.

Er zijn weinig leden aanwezig : ten 1 uur 20, geslooten.

Hebbert ontwikkelt het wetsvoorstel, voor ons ingediend aan de gemeenten en aan de provincie machtiging te geven zich onder elkander te vereenigen, en ook met bijzonderen, voor de exploitatie van buurtspoorwegen, die over hun grondgebied loopen.

Het voorstel wordt naar eene bijzondere commissie verzonden.

Daarna begint men de bespreking van de landbouwbegrooting.

Wet op de provinciekiezingen.

Deze wet wordt in den *Moniteur* van gisteren afgekondigd.

Zij vermeldt, na de schikkingen en de modellen van stembrieven te hebben doen kennen, ook per provincie verdeeld, de getallen der raadsleden, die er voor elder canton te kiezen zijn.

De provincie Antwerpen heeft 75 raadsleden, Brabant 91, West-Vlaanderen 76, Oost-Vlaanderen 95 Hengouwen 84, Luik 85, Limburg 44, Luxemburg 44, Namen 62.

Ontvangst der belgische beëvaartgangers bij den H. Vader.

Rome, 24 April.

De belgische werkmansbedevaart, wier aankomst te Rome wij hebben gemeld, werden ontvangen aan de statie door Mgr de Croy, geheimkamerheer van Z. H. graaf Adr. van Ursel, Mgr 't Serclaes, M. Dubois, consul van België te Rome, enz.

Een overgroot gedeelte van de beëvaartgangers is in het Vaticaan gelogeerd, waar zij de gastvrijheid van den H. Vader genieten. Zij nemen er ook hunne maaltijden. Groote zalen zijn voor hen beschikbaar gesteld, versierd met belgische en pauselijke vlaggen en wapenschilden.

Zij rooken er zonder schroom hunne pijpen en cigaren.

Een reglement, in verscheidene talen in de zalen aangeplakt, meldt dat de pelgrims ook nog personen aan de tafel kunnen noodigen, maar het is niemand veroorloofd, zich zelven of anderen bijzondere spijzen te laten opdienen. Dit is zelfs aan geenen cardinaal toegelaten.

***

Zaterdag werden de Belgen door Z. H. den Paus ontvangen in de Hertogelijke zaal, gelegen boven het portiek van Sint-Pieterskerk.

Van op zijnen rood fluweelen troon, die te midden der zaal staat, sprak Z. H. tot de pelgrims, die hem omringden, voorzien van vaandels en cartels hunner maatschappijen en kringen.

Indrukwekkend was het oogenblik, toen Z. H. op zijnen draagstoel, in wit gewaad met rooden mantel, in de zaal verscheen, omringd van talrijke cardinalen, waaronder ook degenen, die in België het ambt van nuncius hadden waargenomen.

Juichkreten weergalmden in het vlaamsch en in het fransch.

Toen Z. H. had plaats genomen, las Mgr de 't Serclaes het adres voor. Het antwoord van den Paus werd gelezen door Mgr de Croy. In dit antwoord drieft Z. H. er vooral op aan, dat de Belgen zich zouden gedragen naar de voorschriften der bisschoppen.

Over de maatschappelijke kwestie sprekende, zegt Z. H. dat elk de rechten van anderen moet eerbiedigen, zoowel de patroons als de werklieden.

Na de inrichters der beëvaart geluk te hebben gewenscht, vertrok Z. H. de menigte zegenend, die in verdubbelde toejuichingen hare genegenheid voor het Opperhoofd der Kerk te kennen gaf.

Onze geestelijkheid en de maatschappelijke werken.

Het verslag der jury van de Brusselsche tentoonstelling is verschenen. Het doet eens te meer de werkzaamheid en de bevoegdheid onzer priesters uitschijnen in maatschappelijke zaken.

De jury n° 9, die te beslissen had over de antwoorden op n° 75 en 76, heeft voor n° 75 de premie toegekend aan den eerw. heer Vandendriessche, pastoor van Oostkerke, voor zijn werk « Parochiale gilde van ekonomische werken » en voor n° 76 aan den eerw. heer Gahide, pastoor te Ghislengien, voor zijn vlugschrift « Nut en zekerheid der Raiffeisen-kassen. »

Dus : twee priesters bekroond voor maatschappelijke werken.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

—o—

1 Mei te Rutten. — Ter gelegenheid der feesten van den H. Evermarus, die den 1 mei te Rutten plaats hebben, zullen zondag speciale treinen ingericht worden naar Rutten, van Lanaeken en van Fexhe-le Haut-Clocher met openthoud aan alle tusschenstatien.

Uit Tongeren (dépôt) zullen de treinen vertrekken 's morgens om 7.55 — 10.50 — 12.50 en 1.30, om te Rutten aan te komen om 8.20, — 10,55 — 12.55 en 1.55.

Terugkeer : Rutten vertrek ; 11,00 's morgens — 1.00, — 4,15, — 8,05.

Aankomst te Tongeren (dépôt) 11.25 's morgens, 1.20, — 4.40, — 8.25, 's avonds.

KESSENICH. — Bij het werk voor den opbouw onzer nieuwe kerk dat goed voornit gaat, werden telkens vele overblijfsels van lijken opgegraven.

Onder andere vond men op het koor der afgebroken kerk, onder eenen zeer grooten en zwaren steen het lijk van een priester, waarvan het misgewaad, de schoenen enz. welke hetzelve omhulde, nog gedeeltelijk aanwezig waren, alhoewel een en ander van over vele eeuwen dagteekenden.

EBEN-EMAEL. — Verledene week drong men behendig in de woning van M. R. terwijl deze in de herberg was gaan met de kaart spelen. Bij zijn terugkeeren bestatigde hij de ontvreemding van eene som gelds van rond de 400 frank.

HAMONT. — In het naburig Budel werden reeds dinsdag de eerste aspergies gestoken. Er bestaan hier gegronde vooruitzichten op eenen goeden oogst, wat voor de gemeente een groot voordeel is, daar onze tuiniers zich steeds meer op de aspergeteelt toelezgen.

MAESEYCK. — Zaterdag morgend rond 7 uren, is aldaar op den steenweg van Eelen een stier van M. A. Hons aan de handen zijner geleiders ontsnapt.

Op den weg naar Heppeneert, randde hij het paard van M. Math. Sm. van Wurfeld, dat in de molenkar gespannen was, aan, hetwelk hij aan de horst kwetste ; vervolgens liep hij naar Maeseyck en wierp nabij de Munt een kind van Willem Godermans omver hetwelk eenige onbeduidende schrammen bekwam.

Eindelijk liep hij de Bleumerpoort uit, alwaar men hem nabij het huis van M. Dillen kon overmeesteren en naar zijnen stal terugbrengen.

Sterfgevallen.

DOOD VAN BARON DE HAULLEVILLE.

Baron de Haulleville, de gekende letterkundige, lid van den gemeenteraad te Brussel, conservator van de Staatsmuseums, is gisteren morgend overleden.

Hij was een geleerd man en die bewonderenswaardig schreef ; zijne artikels in het *Journal de Bruxelles*, waarvan hij geruimen tijd hoofdopsteller was, waren geteekend « Felix de Breux. »

In zijnen omgang was M. de Haulleville de aangenaamste vriend dien men vinden kon, hij werd ook door alle partijen hoog geschat en telde in de pers niets dan vrienden.

M. de Haulleville was nog betrekkelijk jong, was Luxemburger van oorsprong, slechts korten tijd ziek en eergisteren berecht. Zijn afsterven zal door velen betreurd worden.

BINNENLAND.

ONTPLOFFING. — Verleden nacht had te Seraing eene vreeselijke ontploffing plaats in de smeltovens, veroorzaakt door eene machien dienende om de lucht in de ovens te verdrijven.

Vijf werklieden werden omvergeworpen en het is een mirakel dat ze niet gedood werden.

Alleen de meestergast werd gekwetst.

Al de omliggende huizen zijn beschadigd en de vensters werden verbrijzeld.

— EENE INSTORTENDE ROTS. — De St-Annaberg te Houffalize, op den rechter oever der Ourthe, staat niet vast meer. De overgroote rots welke in haar inwendige de lieve grot van Tilff bevat en op welke het kasteel van Brialmont werd gebouwd, beheerscht de groote baan van Tilff naar Esneux.

Dezer dagen, loste een kolossale blok en viel met een verschrikkelijk gedruisch in de diepte.

Op eene uitgestrektheid van 150 meters, doet men de gedeelten der rots vallen welke dreigen in te storten.

Dit gevaarlijk werk zal verscheidene maanden duren.

— KIND VERDRONKEN. — Twee kinderen Willem en Arthur Trickx, 3 1/2 en 5 jaar oud, speelden aan den oever der Maas te Namen, toen het jongste eenskraps in den stroom viel. Zijn broertje riep schreiend om hulp en zekere Adolf Brewée dook tot zeven maal, maar te vergeefs. De kleine is drie kwart uurs later opgehaald en alle pogingen om hem tot het leven terug te roepen, bleven vruchteloos.

— EEN INDRUKWEKKENDE LIJKDIENST. — Woensdag morgend, om 11 ure, had in de kerk der H. Petrus en Paulus te Oostende, een plechtige lijkdienst plaats ter intentie van de bij de laatste stormen verongelukte loodsen en visschers. Een groot aantal ambtenaren en beambten van het zeewezen, benevens de beide volksvertegenwoordigers, eenige leden van den gemeenteraad en tal van andere personen woonden deze treurige plechtigheid bij. Menige traan werd gestort bij de gedachte aan die nieuwe ramp, welke wederom zoo vele vrouwen tot weduwen en zoo menig kind tot wees heeft gemaakt. Aandoenlijk vooral was het oogenblik toen bij de offerande, eene onafzienbare rij van vrouwen en kinderen, in rouwgewaad gehuld en gebukt onder de diepste smart, naar het altaar strompelde, om de pateen te kussen. Toen eerst kon men zich een eenigszins juist denkbeeld vormen van de uitgestrektheid van het onheil, dat onze bevolking dezen winter heeft getroffen.

— Gisteren zijn er weder een 40-tal gasblazers met vrouwen en kinderen uit Charleroi naar Rusland vertrokken.

BUITENLAND.

Engeland.

VREESELIJKE MIJNRAMP. — Een vreeselijke mijnramp, die denkelijk het leven zal gekost hebben aan 40 personen, heeft plaats gehad te Whitwick, in het hartje van het mijndistrict van Leicestershire.

In deze mijn werkten 600 man, en daarvan daalden er maandag avond 41 af in n. 5, voor een nachtarbeid.

Er viel niets buitengewoons voor tot rond 3 ure 's morgends, toen een noodsein meldde dat de mijn in brand stond.

De onderbestuurder zond twee knapen om de de mijnwerkers van het gevaar te verwittigen ; deze brachten de boodschap over, maar men heeft de moedige jongens niet meer teruggezien.

De mannen hielden een soort van beraadsaging, tijdens welke sommige poogden te ontsnappen. Dat gelukte slechts aan vijf, maar slechts en prijze van de grootste moeite, want zij moesten door rook en vlammen heen.

Spoedig werden ook van buiten pogingen aangewend, om het vuur uit te dooven en de ongelukken te redden.

Boven aan de mijn hadden natuurlijk weer de wanhoopstooneelen plaats, die men bij alle degelijke rampen opmerkt.

Denkelijk zou men de ongelukkigen, die door het vuur waren ingesloten, nog in tijds hebben kunnen bereiken, indien niet een deel der brandende gangen ware ingestort.

De mijnwerkers, die boven geraakt zijn er de mijn goed kennen, hebben geene hoop nog iemand levend terug te vinden.

De reddingswerken worden dag en nacht voortgezet.

Spanje.

OP DE PHILIPPIJNEN. — Een groot handelshuis te Berlijn heeft van zijn vertegenwoordige voor Luzon een brief ontvangen, waarin de tegenwoordige toestand op het eiland in de zwartste keuren wordt geschilderd.

In de drie noorderlijkste provinciën zijn de opstandelingen meester van alle stellingen. De telegraafdraden zijn afgesneden, de telegrafisten, meest Engelschen, zijn zwaar gewond. Vele katholieke priesters zijn vermoord. De schrijver vreest dat de revolutionnaire toestand blijft voorduren en dat de Philippijnen uit een staatkundig oogpunt, een tweede Cuba zullen worden.

Oostenrijk.

EENE DIEVENBENDE. — Te Jaszbereny, in Hongarië, is een uitgebreide dievenbende aangehouden, die sedert vijf jaren op de lijn Jaszberenyhat de goederenwagens plunderde. Tot de helers en koopers van de gestolen goederen behooren aanzienlijke burgers.

Groote nihilistische samenzweering. — MEER DAN 2500 AANHOUDINGEN.

Te Brussel is uit St-Petersburg bericht ontvangen dat aldaar en in de omliggende steden meer dan 2,500 personen zijn aangehouden.

Al deze personen moeten deelmaken van eene partij, die zoo wat de gelijke is der socialistische in de andere landen van Europa.

Drie geheime drukkerijen en overgroote hoeveelheden vlugschriften zijn door de policie ontdekt.

Tusschen de aangehoudenen zijn talrijke vrouwelijke studenten.

OORLOG
tusschen Spanje en de Vereenigde-Staten

Het eerste kanonschot.

EEN SPAANSCH SCHIP DOOR DE AMERIKANEN GEKAAPT. — BEWEGINGEN VAN HET AMERIKAANSCH ESKADER. — GERUCHTEN TEGENGESPROKEN.

Washington, 22 April.

Het eerste kanonschot is gelost. Niet ver van Key-West heeft de amerikaansche kruiser *Nashville* een spaansch vaartuig, de stoomboot *Buen Ventura*, 1699 ton, met hout, komende van Pascagoula, aangehouden en opgebracht. De stoomboot draaide bij, zoodra het oorlogschip het kanonschot loste, dat dus nog maar eene waarschuwing geweest is — een inleiding eilaas !

Toen de eerste oorlogsbuit te Key-West werd opgebracht, liep de bevolking in geestdrift te samen en alle werk lag in een omzien stil.

De *Buen Ventura* was, naar men zegt, bestemd voor Rotterdam.

Niet geheel het eskader is dezen morgend uit Key-West vertrokken.

Twee monitors, een kleine kruiser, een kanonneerboot, een adviesjacht en drie torpedobooten zijn nog te Key-West gebleven.

Het weggestoomde eskader bestaat uit den pantserkruiser *New-York* (vlaggeschip), de slagschepen *Iowa* en *Indiada*, de kruisers *Cincinati*, *Detroit* en *Montgomery*, de kanonneerbooten *Nashville*, *Castine* en *Newport*, de torpedobooten *Newport*, *Dupont*, *Vicksburg*, *Porter* en *Ericsson*, en een adviesjacht.

Later heeft de depechebooot *Dolphin* ook de haven verlaten.

Het bericht dat de *Temerario*, eene spaansche kanonneerboot die te Buenos-Ayres lag, vertrokken was om de *Oregon* en de *Marietta* op te wachten en aan te vallen, is dadelijk weer tegengesproken. En geen wonder.

Al heet men ook *Temerario* — men gaat toch geen zwaarbewapend slagschip van 10,300 ton, en nog eene kanonneerboot daarenboven, aanvallen, als men zelf maar 1000 ton meet of daaromtrent.

Er zullen dezer dagen nog vele berichten komen, die onmiddelijk weer tegengesproken worden.

***

DE SPAANSCHE SPIONNEN AAN 'T WERK TE NEW-YORK.

Een telegram uit New-York meldt dat spaansche spionnen den onderzeeschen kabel der verdedigingswerken van New-York hebben doorgesneden, zoodat de mijnen nutteloos zijn geworden.

Men zegt nu voor zeker dat de Amerikanen geen troepen op Cuba zullen ontschepen, zoolang zij de spaansche vloot niet machteloos gemaakt hebben.

Men voedt onrust, over het lot van het stoomschip *Oregon*.

***

AMERIKAANSCH SCHIP GEKAAPT DE ENGELSCHE KUST.

Een telegram, te Antwerpen op de Beurs ontvangen, meldt dat het amerikaansch viermastschip *Shenandoach*, van San-Francisco naar Liverpool met granen, op de engelsche kust werd gekaapt door een spaansch oorlogschip.

De *Shenandoach* is een groot schip van 4000 ton in 1890 gebouwd.

Het hoort aan de reederij A. Shewall & Co, van Bath, Maine-Staat, N.-Amerika.

Het telegram, welk dit nieuws meldt, werd uit Londen verzonden aan M. Danon, van Antwerpen.

***

Eerste vijandelijkheden.

DE FORTEN VAN HAVANA BESCHIETEN DE AMERIKAANSCHE VLOOT.

Parijs, 25 April.

De *New-York-Herald* meldt dat in den afgeloopen nacht de Spanjaards van het fort Morro (Havana) de signalen ontwaarden, van 't vlaggeschip *New-York* aan de overige schepen van het amerikaansch eskader.

Zij opende aanstonds het vuur op de *New-York*.

De kapitein sliep. De eerste officier ging hem wekken en vroeg, of men met de signalen moest stoppen.

Neen, zegde de kapitein, toen hij zich verzekerd had, dat de Spanjaards toch zijn schip niet konden raken, dat op 5 mijlen van het fort lag.

Rond middernacht zagen de Spanjaards dat hunne moeite te vergeefs was en staakten het vuur.

Een amerikaansch aviso, door de duisternis misleid, geraakte in het bereik der kanonnen van het fort, doch kon zich uit de voeten maken zonder letsel.

De correspondent van *Daily Mail* te Key-West, seint, *dat de engelsche consul te Havana verwittigd werd van het aanstaande bombardement der stad.*

De amerikaansche gezagvoerders zullen het vuur der forten van Havana onbeantwoordt laten, zoolang zij niet het officieel bevel der beschieting hebben ontvangen.

De correspondent van hetzelfde blad te Washington seint, dat de reguliere troepen in allen spoed worden gezonden naar Cuba, waar generaal Mills zich hoopt aan te sluiten bij de Cubanen, die men 15,000 man sterk schat.

Times-correspondent te New-York meldt dat de minister an oorlog op die vereeniging aandringt, zonder te wachten op de mobilisatie van de vrijwilligers, Mills zou er echter aan houden 30,000 vrijwilligers bijeen te hebben, alvorens aan eene ontscheping te denken.

De kanonnen van fort-Morro zijn oude bronzen Krupp-kanonnen, daar de nieuwe nog niet konden toekomen.